

PORTE AKADEMİK

Sayı: 9 / Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi

**Porte Akademik
Müzik Eğitimi**

/

**Porte Akademik
Music Education**

PORTE AKADEMİK

Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi/
Journal of Music and Dance Studies

Bahar/ Spring 2014
Sayı/Volume: 9

Müzik Eğitimi/
Music Education

Uluslararası Hakemli Süreli Yayın/
International Periodical

İTÜ TMDK Adına Sahibi/Registered
Adnan Koç

Genel Yayın Yönetmeni/ Executive Director
Şehvar Beşiroğlu

Yayın Yönetmenleri/Editorial Directors
Atilla Coşkun Toksoy
Mehmet Ali Özdemir

Yayın Koordinatörü/Coordinator
Serkan Şener

Teknik Yönetmen/Technique Director
Gonca Girgin Tohumcu

Editörler/Editors
Belma Kurtişoğlu
Gözde Çolakoğlu Sarı
Gonca Girgin Tohumcu
Yaprak Melike Uyar
Şirin Özgün

Yayın Kurulu / Editorial Board

Şehvar Beşiroğlu
Münir Nurettin Beken
Nilgün Doğrusöz
Walter Feldman
Songül Karahasanoğlu
Can Karadoğan
Nermin Kaygusuz
Adnan Koç
Belma Kurtişoğlu
Fırat Kutluk
Claire Levy
Irene Markoff
Serpil Murtezaoğlu
Nihal Ötken
Erol Parlak
Helen Rees
Gözde Çolakoğlu Sarı
Martin Stokes
Nail Yavuzoğlu

Hakem Kurulu/Referees

Mehmet Ali Özdemir
Gözde Çolakoğlu Sarı
Songül Karahasanoğlu
Şehvar Beşiroğlu
Seyit Yöre
Belma Kurtişoğlu
Serpil Murtezaoğlu
Sinem Özdemir
Eren Özek
Ayşegül Kostak Toksoy

Yazışma Adresi / Contact

İTÜ TMDK
İdari Bina, Maçka Kampüsü, 34657
Phone nm: +90 212 248 90 87/119
Fax: +90 212 240 27 50
e-mail: porteakademik@gmail.com

Kapak ve İç Tasarım/Cover and Graphic Design
Cenkler Matbaa

Baskı/Print
Cenkler Matbaa
www.cenkler.com

ISSN: 2146-2453

**PORTE AKADEMİK
MÜZİK EĞİTİMİ**

/

**PORTE AKADEMİK
MUSIC EDUCATION**

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

ÖNSÖZ Atilla Coşkun Toksoy	7
<i>Orff Yaklaşımı Açısından İlköğretim Sürecinde Müzik Öğretmeni</i>	9
<i>Müzikal Farklılıkların İzahı</i> Atilla Coşkun Toksoy	
<i>Meşk Ve Metot: Sözlü Kültürden Yazılı Kültüre Çalgı Eğitiminde Değişim</i> Burçin Bahadır Güner	17
<i>Müzik Eğitimi Modeli Olarak 'Toplum Müziği': Fiziksel Engelli Çocuklarla Düşünümsel Bir Çalışma</i> Ebru Tuncer Boon	27
<i>Makam Teorisi Eğitiminde Çeşniler Arasındaki İlişkilerin Önemi</i> Eren Özek	35
<i>Neşet Ertaş'ın İki Bozlak Açışı Çözümlemesinin İcraya Ve Eğitime Katkısı</i> Erhan Uslu	46
<i>Bozlak: Anadolu'nun Gökkubbeye Salınan Çılgılığı</i> Erol Parlak	60
<i>Müziksel Kavrayış Sürecinde Bedenin Rolü</i> Mustafa Kemal Özkul, Gökmen Özmenteş	73
<i>Piyano Eğitiminde Türk Eserlerinin Seslendirilme Durumunun Çağdaş Eser Bağlamında Değerlendirilmesi</i> Ortaç Aydinoğlu	80
<i>Tar Eğitiminde Anahtar Seçimi Üzerine Bir İnceleme</i> Serhat Turunç	93
<i>Yörüklerde Boğaz Çalma İcrasının Eğitim Alanına Taşınması Üzerine Bir Öneri</i> Zehra Yılmaz	103

Çeviri Metin / Translated Text

- Kütüphaneci Sınıfta: Birinci Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Müzik Bilgi Okuryazarlığına İliştirilmiş Bir Yaklaşım* 110
Sara J. Beutter Manus
Çeviren: Güneş Çetinkaya Şerik

İnceleme - Eleştiri Yazıları / Reviews

- Dilsiz Kaval Metodu Serkan Şener* 121

Bilindiği üzere müzik hem bir eğitim alanı hem de eğitim aracıdır. Antik çağdan günümüze kadar, müzik ve eğitiminin bireylerin fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimi üzerindeki yeri ve önemi vurgulanmıştır. Müzik eğitimi kısaca; 'bireyin müzik potansiyelinin ve yaratıcılığının açığa çıkarılıp geliştirileceği bir öğrenme süreci' olarak tanımlanabilir. Ali Uçan, müzik eğitimi işlev ve amacına göre; 'genel (herkes), özenen (amatör) ve mesleki (profesyonel)' olarak üç ana türe ayırır. Birbirinden ayrı içerik ve süreçleri içerseler de bu üç ana tür genel bir eksen üzerinde ilerler ve birbirini tamamlar.

Özellikle 20. yüzyılın başından itibaren, müzik eğitimi üzerine yapılan çalışmalar yaygınlık kazanmış, sanat eğitiminin alt başlığı olarak müzik eğitiminin önemi ve etkinliği artmaya başlamıştır. Bununla beraber, küreselleşme ve bunun etkilerine bağlı olarak gelişen ve değişen toplumsal ihtiyaçlar müzik eğitimi alanında yeni fikir ve yaklaşımların doğmasına yol açmıştır. Bu durum müzik eğitiminin yalnızca 'estetik' kaygılar içeren kurgusunun dışında, toplum-kültür-müzik ilişkisi bağlamında da ele alınmasına ve yeni soru veya sorunların cevaplarının aranmasına neden olmuştur. Bu noktada sadece müzisyen veya müzik eğitimcilerinin değil müzikologların da müdahil olacağı yeni bir bilgi ve uygulama alanının gelişmekte olduğundan bahsetmek yanlış olmayacaktır. Özellikle etnomüzikolojik yaklaşımların ışığında müzik eğitimi ile ilgili disiplinler arası verimli bir çalışma ortamının yeşermekte olduğunu söylenebilir.

Porte Akademik 'in müzik eğitimine ayrılan bu sayısında bahsi geçen disiplinler arası çalışmalar da gözetilerek; çalgı-ses-kuram ve müziksel işitme eğitimi, müzikal gelişim, müziksel algı, müziksel yetenek, müziksel yaratıcılık, müziksel öğrenme teorileri ve pedagojik yaklaşımlar, öğretim programları, öğretmen eğitimi, müzik- kültür ve toplum ilişkisi, müzik eğitimi ve disiplinler arası yaklaşımlar, müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme ana başlıklarına yer verildi.

Serhat Turunç, 'Tar Eğitiminde Anahtar Seçimi Üzerine Bir İnceleme' başlıklı makalesinde tar eğitiminde kullanılan mevcut anahtar sistemini ve konuya getirilen farklı yaklaşımları karşılaştırmalı olarak ele alıp inceliyor. Ortaç Aydınöğlü ise çalışmasında akademik piyano eğitiminde Türk bestecilerinin eserlerinin kullanıma durumunu 'çağdaş müzik' kavramından yola çıkarak ortaya koyarken akademik piyano eğitiminde Türk eserlerinin kullanımının çağdaş eserlerin kullanımı ile paralel olarak ele alınmasını öneriyor.

Burçin Bahadır Güner, 'Meşk ve Metot: Sözlü Kültürden Yazılı Kültüre Çalgı Eğitiminde Değişim' ismini taşıyan makalesinde Avrupa ve Türk Müziği çalgı eğitimi hakkındaki tespitlerinden sonra Türk Müziği'nde çalgı metotlarını değerlendiriyor. Eren Özek de 'Makam Teorisi Eğitiminde Çeşniler Arasındaki İlişkilerin Önemi' başlıklı makalesinde Türk Müziği teorisi eğitiminde 'çeşni' öğretiminin önemini vurgularken; öğrencilerin çeşniler arasındaki yakınlık ve iletişimin doğurduğu sebep sonuç ilişkilerini kullanabilmeleri ve çözümlemeli bir yaklaşım sergileyebilmelerinin müzikal anlamdaki gelişimlerine önemli bir katkı sağlayacağını öne sürüyor.

Zehra Yılmaz, Yörük topluluklarına ait Boğaz Çalma icra geleneğinin profesyonel eğitim ortamında aktarımı için ihtiyaç duyulan yöntem üzerine önerilerde bulunurken, Erol Parlak tarihsel, yapısal ve ustalar üzerinden geleneksel aktarımı açısından 'Bozlak'ı analiz ediyor. Erhan Tekin, Neşat Ertaş'a ait Bozlak doğaçlamalarının müzikal analizini ortaya koyarak müzik eğitimi materyali olarak kullanılabilirliklerine dikkat çekiyor.

Ebru Tuncer Boon, özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklarla ilgili deneyiminden hareketle 'Toplum Müziği' kavramının kuramsal ve uygulama boyutunu tartışmaya açıyor. Mustafa Kemal Özkul, müziksel kavrayış sürecinde bedenin rolünü incelerken müzik eğitiminde beden kullanımı öneminin belirginleştiği tespitini yapıyor. Atilla Coşkun Toksoy ise müzik eğitiminde yaratıcılığa dikkat çekerek, Orff Yaklaşımı'nın bu konuda müzik öğretmenine sunduğu yollar ve olanaklara yoğunlaşıyor.

Serkan Şener'in Fedai Tekşahin'in Dilsiz kaval Metodu üzerine kaleme aldığı değerlendirme yazısı aynı zamanda alanla ilgili sorunlara da ışık tutuyor. Sara J. Beutter Manus'un 'Kütüphaneci Sınıfta: Birinci Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Müzik Bilgi Okuryazarlığına İliştirilmiş Bir Yaklaşım' başlıklı makalesinin Güneş Çetinkaya Serik tarafından yapılan çevirisi de bu sayının çeviri bölümünde yer alıyor.